

Arkivsak

26/13074-1

Saksbehandler

Hendrik Knipmeijer

Saksgang

Ungdomsrådet

Partssammensatt utvalg

Råd for personer med

funksjonsnedsettelse

Yrkesopplæringsnemnda

Hovedutvalg for utdanning

Fylkesutvalget

Fylkestinget

Møtedato

01.10.2026

01.10.2026

12.10.2026

13.10.2026

13.10.2026

20.10.2026

27.10.2026

Oppfølging sak 56/26 Økonomisk ramme og videre arbeid med Harriet Backer videregående skole. Punkt 3 - kartlegging av kostnadsreduserende tiltak

Innstilling fra fylkesdirektøren

1. Følgende bygningsmessige kostnadsreduserende tiltak innarbeides i forprosjektet:
 - a. redusert miljøpakke (alternativ 3B)
 - b. reduksjon i materialkvaliteter (tiltak 5).
 - c. bortfall av tribune med tilhørende publikumsfunksjoner (tiltak 1).
2. Følgende endringer i tilbudsstruktur foreslås for Harriet Backer videregående skole:
 - a. Utdanningsprogrammet Elektro- og datateknologi tilbys ikke ved Harriet Backer videregående skole. De planlagte 32 elevplassene opprettes ved Horten videregående skole, slik at fagmiljøet innen EL samles der.
 - b. Utdanningsprogrammet idrettsfag fjernes, og de 96 elevplassene legges til studiespesialisering ved Harriet Backer videregående skole.
 - c. Bygg- og anleggspiloten igangsettes ikke ved Harriet Backer videregående skole.
3. Forprosjektet revideres i tråd med vedtaket og legges frem for politisk behandling i første mulige møterunde.

Sammendrag

Fylkestinget i Vestfold vedtok 18. desember 2024 å etablere en ny samlokalisert videregående skole (vgs) i Holmestrand kommune, lokalisert i Prestegårdsalléen i Sande. Harriet Backer vgs skal erstatte dagens Holmestrand vgs og Sande vgs.

I sak 56/26 punkt 1 og 2 vedtok fylkestinget at det skal kartlegges kostnadsreducerende tiltak i prosjektet Harriet Backer vgs.

Denne saken handler om hvordan Vestfold fylkeskommune kan gjennomføre byggingen av Harriet Backer vgs innenfor den vedtatte kostnadsrammen på 1,1 mrd. kroner (i 2026-kroner, inkl. mva. og renter), samtidig som skolen får et attraktivt skoletilbud som dekker framtidige behov hos elever og arbeidsliv. Fylkesdirektøren har gjennomgått prosjektet med sikte på å identifisere mulige tiltak som kan redusere investeringskostnadene. Saken redegjør for de vurderte tiltakene og konsekvenser av disse.

Både bygningsmessige tiltak og endringer i utdanningstilbudet ved Harriet Backer vgs blir vurdert. Fylkestingsak 56/26 viste at bygningsmessige tiltak alene ikke gir tilstrekkelige kostnadsreduksjoner.

Det anbefales både bygningsmessige kostnadsreducerende tiltak og endringer i studietilbudet. Fylkesdirektøren foreslår at utdanningsprogrammet Elektro- og datateknologi flyttes til Horten vgs, at idrettsfag erstattes med studiespesialisering, og at bygg- og anleggspiloten tas ut av prosjektet. Samlet gir endringene en estimert brutto kostnadsreduksjon på om lag 135 mill. kroner.

Fylkesdirektøren vurderer at de foreslåtte endringene ivaretar hensynet til regionale kompetansebehov, tilgjengelige læreplasser og robuste fagmiljøer, samtidig som de gir nødvendige kostnadsreduksjoner i prosjektet sammen med de bygningsmessige kostnadsreducerende tiltakene.

Bakgrunn og saksgang

Fylkestinget 17.juni 2025, sak 65/25

Saken omhandlet Skole- og tilbudsstruktur for Vestfold fylkeskommune i et 10- til 15-års perspektiv. Følgende vedtak fra sak 65/25 er relevante for denne saken:

Punkt 3: Utdanningsprogrammet Teknologi- og industrifag (TEK) flyttes fra Horten vgs til ny videregående skole i Holmestrand kommune. Fylkesdirektøren ble samtidig bedt om å legge fram egen sak om hvorvidt TEK kan opprettholdes ved Horten vgs på Vg1 og eventuelt Vg2 under noen gitte forutsetninger.

Punkt 4: *Ny videregående skole i Holmestrand kommune planlegges med følgende utdanningsprogrammer: ST, ID, HO, TEK, EL, og en pilot med BA.*

Punkt 6: *Utdanningsprogrammet ID opprettes ved Nøtterøy vgs.*

Punkt 18: *Fylkesdirektør bes fremme sak om hvordan det kan opprettes piloter på skolene hvor elevene får opplæring i yrkesfag som ikke er tilbudt på den enkelte skole gjennom samarbeid med næringslivet og andre skoler.*

Fylkestinget 21. april 2026, sak 20/26 og 21/26

Disse sakene var en oppfølging av punkt 3 fra sak 65/25:

- I sak 20/26 ble følgende vedtatt: *Utdanningsprogrammet Teknologi og industrifag (TEK) fases ut ved Horten vgs fra og med høsten 2029.*
- I sak 21/26 ble følgende vedtatt: *Det etableres ikke nye piloter, hvor elevene får opplæring i yrkesfag som ikke tilbys lokalt.*

Fylkestinget 16. juni 2026, sak 56/26

Følgende ble vedtatt under punkt 3: Fylkesdirektør bes gjennomføre en kartlegging av kostnadsreducerende tiltak for å redusere investeringsrammen til Harriet Backer videregående skole for å sikre at bygget holder seg innenfor fastsatt kostnadsramme på 1,1 mrd. 2026 kroner. Herunder eksempelvis reduserte ambisjoner knyttet til design, klima, Breeamstandard og parkeringsløsninger.

Fylkestinget 8. september 2026, sak 82/26

I oppfølging av vedtak, sak 56/26 økonomisk ramme - Harriet Backer vgs, ble følgende vedtatt:

1. Ny framdrift med økonomiske konsekvenser for prosjektet Harriet Backer videregående skole legges fram til politisk behandling når vedtak i den årlige saken om tilbudsstruktur i Vestfold foreligger. Sammensetningen av studietilbudet ved Harriet Backer vgs. vurderes i den årlige saken om tilbudsstruktur.
2. Fylkesdirektøren bes arbeide med ytterligere kostnadsreducerende tiltak for å gjennomføre prosjektet Harriet Backer videregående skole med et budsjett på 1 100 mrd. kroner inkl. mva. inkl. renter. (2026-kroner)
3. Prosjektet Harriet Backer videregående skole gjennomføres uten tilfluktsrom, og arbeidet med å undersøke støtteordninger avsluttes.
4. Fylkesdirektøren bes orientere om status i arbeidet med ny videregående skole i Holmestrand kommune i møterekke 5.

Saksopplysninger

Kostnadsramme og kalkyle

Basert på forprosjektkalkylen per 07.08.2026 vist i sak 82/26 er den samlede rammen før kostnadsreducerende tiltak på 1 235 mrd. kroner. Prosjektet skal gjennomføres innenfor rammen 1,1 mrd. kroner inkl. mva. inkl. renter, vedtatt i sak 56/26 juni 2026, og prosjektkostnaden må reduseres med 135 mill. kroner.

Sak 82/26 fra september presenterte tiltakspakker med reduserte ambisjoner for design, miljø, materialkvalitet og mindre arealendringer og viste at det ikke er mulig å komme ned til 1,1 mrd 2026 kroner uten ytterligere kutt. Derfor er det i denne saken redegjort for alternative studietilbud med liste over mulige kutt og hva det får av ulike konsekvenser, i tillegg til de bygningsmessige forslagene.

Prinsipper for skole- og tilbudsstruktur

Fylkestinget vedtok 13. mai 2025, sak 54/25, følgende prinsipper for arbeid med skole- og tilbudsstruktur:

1. Dimensjonering av tilbud i samsvar med fylkeskommunens elevtallsfremskrivninger
2. Utdanningstilbudet for ungdom og voksne må ivareta regionens kompetansebehov
3. Like opplæringsmuligheter for alle elever i fylket
4. Sikre gode overganger mellom grunnskole og videregående skole og mellom videregående skoler og bedrift for elever og lærlinger/lærekandidater
5. Tidlig innsats for å hindre frafall og nå mål om at 90% av elevene skal fullføre og bestå videregående opplæring innen 2030
6. Vestfold fylkeskommune skal ha kombinerte videregående skoler

7. Mål om 90 % fullført og bestått innen 2030
8. Vestfold fylkeskommune skal utvikle fleksible opplæringsløp
9. Nettundervisning skal utvikles som en del av opplæringstilbudet i Vestfoldskolen
10. Utdanningstilbudet innrettes med mål om mer spesialiserte og sterke fagmiljøer
11. Utdanningstilbudet skal innrettes på en måte som sikrer ressurseffektiv drift
12. Kostbare opplæringstilbud vurderes opp mot alternative løsninger.
13. Jobbe for å motvirke kjønnsdelte utdanningsvalg.

Dimensjonering av studietilbud

Arbeidet med dimensjonering og skoletilbud bygger på fylkestingssak 24/14764 *Prinsipper for dimensjonering og saksbehandling av skoletilbudet i Vestfold fylkeskommune*. Ved dimensjonering skal følgende prinsipper legges til grunn i prioritert rekkefølge:

- *Samfunnets behov for kompetanse*
- *Elevenes ønsker, søkning og personlig frihet i opplæringsløpet*
- *Tilgang på læreplasser*
- *Sterke fagmiljøer*
- *Økonomi og arealutnyttelse*
- *Fremskrevet folkemengde 16-18 år*

Endringer i elevtallsgrunnlag og kompetansebehov

Statistisk sentralbyrå anslår at Norge kan mangle opptil 85 000 fagarbeidere innen 2035, særlig innen helse, bygg- og anleggsgag samt industri- og mekaniske fag. I Vestfold har andelen søkere til yrkesfaglige utdanningsprogram økt fra 49,1 prosent i skoleåret 2022/23 til 56,9 prosent i 2026/27. Veksten er størst innen Elektro og datateknologi (EL), Teknologi- og industrifag (TEK), Helse- og oppvekstfag (HO) og Salg, service og reiseliv (SSR). Den sterke veksten har ført til press på arealkapasiteten ved de fleste videregående skolene i fylket.

Følgende elevtallsframskrivninger ble lagt til grunn i saken om skole- og tilbudsstruktur i et 10- til 15-års perspektiv (FT-sak 65/25 fra 17.juni 2025):

Tabell 1: Elevtallsframskrivninger fra FT-sak 65/25, fordelt på kommuner i Vestfold

Beregnet antall elever i vgs – alternativ 2				
	2025 (fast)	2030	2035	2040
Horten	989	1 028	929	874
Holmestrand	904	928	929	928
Tønsberg	2 117	2 175	2 081	1 922
Sandefjord	2321	2448	2396	2158
Larvik	1671	1673	1640	1493
Færder	1001	999	974	879
TOTALT OFFENTLIGE VGS	8 424	8 673	8 369	7 674
<i>Endring 2025-2040 (basisår: 2025)</i>		<i>+249</i>	<i>-55</i>	<i>-750</i>
Private (holdt fast på 2025 – nivå)	579	579	579	579
TOTALT VGS (INKL. PRIVATE)	9 003	9 252	8 948	8 253

Fylkesdirektøren vurderte i sak 65/25 at de elevtallsframskrivningene som kommer frem av tabellen over er det mest sannsynlige scenariet for elevtallsutviklingen i Vestfold. Dette scenariet forutsetter at en økt andel av unge i aldersgruppen 16-24 vil være i videregående opplæring som følge av fullføringsreformen og økte rettigheter. Tabellen viser at antallet elever fra Holmestrand kommune vil være relativt stabilt frem til 2040.

Elevtallene som er lagt til grunn i denne saken, er antall elever ved elevtellingen i oktober 2025, samt antall som er lagt til grunn i dimensjoneringen av Harriet Backer vgs. Søkertallene for 26/27 viser imidlertid en fortsatt økning av søkere til yrkesfag, først og fremst til TEK og EL, samt en nedgang i søkere til studieforberedende utdanningsprogram. Tallene for inneværende skoleår er ikke oppdatert før etter oktober og derfor bygger saken på elevtall fra oktober 2025.

For å kunne prosjektere Harriet Backer vgs, er det nødvendig å planlegge med et elevtall som ikke endrer seg gjennom prosjekteringsperioden. Det går gjerne flere år fra en ny videregående skole planlegges til den står ferdig, og søkermønsteret kan endre seg i løpet av denne perioden. I Vestfold har det de siste årene vært en tydelig utvikling med økt søkning til yrkesfaglige utdanningsprogrammer.

Skolebygget er planlagt med fleksibilitet for å kunne tilpasses endringer i elevtall og opplæringstilbud over tid. Byggets bæresystem og organisering legger til rette for at rominndeling og funksjoner kan endres uten omfattende inngrep i hovedkonstruksjonen. Dette understøtter prosjektets mål om at skolens utforming ikke skal legge begrensninger på det pedagogiske arbeidet, verken i dag eller i fremtiden.

Tabell 2: Antall planlagte elevplasser på Harriet Backer vgs

	BA pilot	ST	ID	EL	TEK	HO	Påbygg	AHT
Harriet Backer vgs	16	288	96	32	128	160	32	20

Tabell 3: Antall elever pr. 1.okt. 2025 på Horten, Sande og Holmestrand vgs.

	BA pilot	ST	ID	EL	TEK	HO
Horten vgs	-	452	86	66	37	142
Sande vgs	-	140	49	50	56	84
Holmestrand vgs	-	103	-	-	32	58

Studietilbud som ikke foreslås justert på Harriet Backer vgs.

På HO var det 142 elever på Holmestrand og Sande vgs til sammen (1.okt. 2025). På Harriet Backer vgs er det dimensjonert for 160 plasser på HO. Det er et stort og økende behov for denne kompetansen, det er derfor ikke anbefalt å redusere plasstallet på dette utdanningsprogrammet.

Antall elever innen arbeid- og hverdagslivstrening må håndteres lokalt og med effektive reiseveier ut fra den enkelte elevs behov. Tilbudet til disse elevene er rettighetsstyrt, og behovet tilsier at dette bør opprettholdes på Harriet Backer vgs.

Status i forprosjektet

Skolen er i dagens skisse- og forprosjekt dimensjonert for 772 elevplasser, inkludert 20 plasser innen arbeids- og hverdagslivstrening. Se plantegninger og illustrasjoner vedlagt. Bygget er organisert med verkstedarealer for teknologi- og industrifag på bakkeplan, undervisningsarealer for øvrige utdanningsprogram, flerbrukshall og en ekstra saldel og fellesarealer tilpasset sambruk mellom alle elevgrupper. Prosjektet er utviklet med høy arealutnyttelse som premiss, samtidig som det er lagt vekt på fleksibilitet og mulighet for framtidige endringer i skoletilbudet.

Gjennom utviklingsfasen har prosjektorganisasjonen arbeidet systematisk med å redusere kostnadene innenfor de vedtatte funksjonskravene. Arbeidet har omfattet optimalisering av planløsninger, sambruk av arealer, materialkvaliteter, gjennomgang av tekniske løsninger og innhenting av markedspriser. Entrepisekalkylen er redusert fra om lag 799 mill. kroner til 697 mill. kroner ekskl. merverdiavgift. Dette tilsvarer en reduksjon i samlet prosjektkostnad på om lag 150 mill. kroner inkludert merverdiavgift og renter. Reduksjonene er oppnådd uten å redusere skolens elevkapasitet eller vedtatte utdanningsprogram.

Identifiserte kostnadsbesparelser

1. Tribuner

Tiltaket innebærer at tribunen med 150 sitteplasser, og eget areal til kiosk og publikums-WC utgår. Kostnadsbesparelsen er beregnet til 16 mill. kroner. Hallen vil fortsatt dekke skolens behov for undervisning, kroppsøving og idrettsaktivitet, men får en mer begrenset funksjon som arena for arrangementer med publikum.

Bortfall av kiosken reduserer mulighetene noe for praktisk arbeidslivstrening. Kiosken er planlagt lokalisert i tilknytning til kantine- og fellesarealene og kan benyttes av elever til salg gjennom elevbedrift, for eksempel av mat og produkter laget i undervisningen. Kiosken vil også kunne brukes ved arrangementer i hallen, tilsvarende hvordan elever i dag står for utsalg ved arrangementer i Sandehallen. Kantinekjøkkenet er ikke dimensjonert for denne typen aktivitet, slik at det må tenkes andre alternativer ved denne typen aktivitet.

2. Reduserte fellesarealer

Tiltaket innebærer å redusere arealet avsatt til fellesfunksjoner i skolen, uten at elevkapasiteten endres. Det kan berøre funksjoner som inngangsparti, spiseområder, arbeidssoner og andre oppholdsarealer. Kostnadsbesparelsen er beregnet til 12 mill. kroner.

Tiltaket innebærer å redusere arealet avsatt til fellesfunksjoner som inngangsparti, spiseområder, arbeidssoner og oppholdsarealer. Kostnadsbesparelsen er beregnet til 12 mill. kroner. Fellesarealene er planlagt som fleksible lærings- og oppholdsarealer og fungerer blant

annet som arbeidsplasser for gruppearbeid, lesing og elevaktivitet. Arealene bidrar også til å avlaste kantinen. Skolen vil fortsatt ha areal til disse formålene, men det vil bli noe reduksjon i arbeids- og oppholdsplasser.

3. Innsparinger i miljøpakken

Reduserte miljøambisjoner er utredet i to alternativer. Begge innebærer avvik fra miljøprogrammet som ble vedtatt i sak 49/25.

Det mest omfattende alternativet er beregnet å gi en besparelse på 22 mill. kroner. BREEAM-sertifisering og solcelleanlegg utgår, og bygget oppføres etter minimumskravene i byggteknisk forskrift (TEK17) i stedet for som nær nullenergibygge. Byggeplassen blir ordinær i stedet for utslippsfri. Alternativet gir høyere energiforbruk i driftsfasen og høyere klimagassutslipp fra byggeplassen og materialinnkjøp.

Det mindre omfattende miljøalternativet er beregnet å gi en besparelse på 11 mill. kroner. Bygget planlegges på miljønivået BREEAM Good, men uten sertifisering. Solcelleanlegget reduseres noe, og byggeplassen blir fossilfri med biodiesel i stedet for utslippsfri med elektrisk drift. Alternativet gir mindre lokal produksjon av fornybar energi og noe høyere klimagassutslipp fra anleggsfasen. Prosjektet vil fortsatt bidra til miljøambisjonene i Vestfoldplanen.

4. Innsparinger i design

Forenkling av byggets utforming er beregnet å gi en besparelse på 17 mill. kroner. Skrå tak erstattes i hovedsak av flate tak, tekniske rom plasseres over tak i stedet for inne i saltakene, og tegl i fasaden erstattes med f.eks. trekledning. Dette gir et enklere arkitektonisk uttrykk og kan redusere byggets arkitektoniske kvalitet, identitet og attraktivitet. Tomten ligger i kulturmiljøet i Prestegårdsalléen, og bygget skal tilpasses omgivelsene og spille sammen med Prestegården. Endringene må derfor avklares opp mot reguleringsplanens krav. Det kan være risiko for at kommunen krever ny behandling av detaljreguleringsplanen, men dette må eventuelt avklares med kommunen. Hvis det skulle bli krevd ny reguleringsplan vil dette kunne påvirke framdriften.

5. Innsparinger i materialkvaliteter

Reduserte materialkvaliteter og endrede tekniske løsninger er beregnet å gi en besparelse på 7 mill. kroner. Tiltaket omfatter lavere materialkvalitet iblant annet himlinger, gulv og vegger, reduksjoner i adgangskontroll og endringer i varmeanlegget. Dette kan gi økt behov for vedlikehold og utskiftninger gjennom byggets levetid og redusert kvalitet på enkelte tekniske og bygningsmessige løsninger.

6A. Hele TEK-tilbudet på Harriet Backer vgs og hele EL-tilbudet på Horten vgs (gjelder nordfylket)

Næringssjefene og næringslivsforeningene i Horten og Holmestrand kommuner viser til at næringslivet i begge kommuner har et vedvarende behov for kompetanse innenfor TEK- og EL-fagene, og at tilgangen på læreplasser samlet sett vurderes som relativt god.

Holmestrand kommune har i dag betydelig flere lærekontrakter innen TEK-fagene enn Horten kommune, mens hovedtyngden av lærekontrakter i EL-fagene ligger i Horten kommune.

Tabell 4: Lærekontrakter pr. 12.11.2025 i utdanningsprogrammene Teknologi og industrifag og Elektronikk og datateknologi. Kilde: Vigo

	Teknologi og industrifag	Elektro og datateknologi
Horten kommune	39	43
Holmestrand kommune	61	8

Hvis EL skal samles på Horten vgs, må plassallet økes med minimum de 32 plassene som er planlagt på Harriet Backer vgs. Dette forutsetter at hele TEK-tilbudet legges til Harriet Backer vgs.

Forslaget vil svare opp prinsippet om spesialiserte og sterke fagmiljøer ved både Harriet Backer vgs og Horten vgs. For elevene betyr dette et bredere tilbud på Vg2 og dermed mulighet for flere til å gå Vg1 og Vg2 på samme skole. Det gir også bedre forutsetninger for å fylle opp gruppene på Vg2, som er viktig for å kunne drive kostnadseffektivt.

For prosjektet innebærer tiltaket å redusere arealet som er programmert til EL på Harriet Backer vgs. Elevtallet reduseres med 32 EL-plasser. Kostnadsreduksjonen er beregnet til 34 mill. kroner.

6B. Hele TEK-tilbudet på Horten vgs og hele EL-tilbudet på Harriet Backer vgs (gjelder nordfylket)

Tiltaket innebærer å tilby 192 elevplasser innen EL på Harriet Backer vgs og 128 TEK plasser på Horten vgs. Isolert sett har tiltaket en kostnadsreduksjon på 77 mill. kroner, men dette vil resultere i betydelige kostnader forbundet med ombygging ved Horten vgs.

Bygningskonseptet for Harriet Backer vgs er bygd opp med bakgrunn i at TEK har hovedsete i skolen. Verksteder er lagt på bakkeplan tilknyttet trafikkarealer i nord. Dersom TEK ikke lenger skal tilbys ved skolen, kan tomten utnyttes på andre måter, og det er nødvendig å starte forprosjektet på nytt og vurdere andre bygningskonsepter. Reguleringsplanen må også endres. Tiltaket vil medføre ca. 1 års forsinkelse i byggets ferdigstilling, og med referanse til sak 82/26, vil en forsinkelse på 6 mnd gi en kostnadsøkning på 22 mill. kroner.

Innværende skoleår er det 47 TEK plasser ved Horten vgs. Dersom alle 128 TEK-plassene skal tilbys ved Horten vgs, er det behov for betydelige ombyggingsarbeider. Det er behov for å gjennomføre nærmere utredninger før det kan fastsettes en kostnad eller en tidsramme, men administrasjonen har gjennomført en foreløpig bygningsteknisk vurdering.

TEK-verksteder stiller andre krav til gulv, bæresystemer og logistikk enn annen undervisning. EL-området, som i dette alternativet er foreslått flyttet til Harriet Backer vgs, er plassert i 2. etg. i Horten. Det kan ikke legges til grunn at TEK kan plasseres i disse arealene, da det ikke er dokumentert at tredekke har kapasitet for belastningen av maskinene. Det er sannsynligvis

nødvendig å forsterke fundamentering og dekker, som er dyrt og komplisert. Derfor vurderes det at det er nødvendig å benytte bakkeplan til TEK, og flytte funksjoner fra bakkeplan oppover i etasjene. Det er vanskelig å se at det er tilstrekkelig areal i kjeller til hele TEK, og det vil i tillegg være svært kostbart å tilpasse bygningsmassen. Det vurderes at det kan være mer egnet å bygge et tilbygg eller frittstående bygg på tomten. Et nybygg krever en omregulering, og det er usikkert om det lar seg gjøre.

Oppsummert vil en flytting av TEK til Horten vgs og EL til Harriet Backer vgs bety store endringer for begge skolene. Det er sannsynlig at ombyggingskostnader og kostnader knyttet til økt prosjekterings tid vil overstige kostnadsreduksjonen på 77 mill. kroner.

6C – TEK på både Harriet Backer og i Horten

En mellomløsning for TEK vil innebære at Horten vgs opprettholder sitt tilbud, og Harriet Backer vgs blir hovedskolen innen TEK. Fylkesdirektøren har tidligere vurdert dette i sak 10/26. Fra fylkesdirektørs vurdering: *den beste løsningen er å ikke videreføre TEK ved Horten vgs fra 2029. Både dagens og forventede elevtall gir begrenset grunnlag for effektiv drift og solide fagmiljøer ved å ha tilbudet på to skoler i nordfylket.*

I samme sak ble det også vurdert å tilby kun Vg1 TEK på Horten vgs. Dette ble ikke anbefalt da det vil gi svak ressursutnyttelse og bryte med ønsket om å kunne tilby elevene sammenhengende opplæring på Vg1 og Vg2.

Dersom antall elevplasser på TEK i nordfylket skal opprettholdes på 128 elevplasser samlet, så vil fordelingen mellom Horten vgs og Harriet Backer vgs bli 48 og 80 elevplasser. Dette vil gi en besparelse i antall kvadratmeter isolert sett på Harriet Backer vgs. Bygningskonseptet for Harriet Backer vgs er utviklet med utgangspunkt i at TEK har hovedsete ved skolen, med verkstedarealer på bakkeplan tilknyttet trafikkarealene i nord. Når antall TEK-klasser reduseres, vil utnyttelsen av de planlagte verkstedene bli lavere. For å oppnå arealreduksjon i det samlede verkstedarealet i bygget må verkstedene planlegges på nytt. Det må vurderes om BA-piloten kan sambruke verkstedarealer med TEK.

Dette alternativet vil imidlertid innebære en omprosjektering, og kan få konsekvenser for bygningskonseptet. Omprosjekteringen medfører sannsynligvis at skolen ikke kan ferdigstilles til skolestart 2029. Hvor lang forsinkelsen blir, må utredes nærmere. En forsinkelse på et halvt år er beregnet å gi om lag 11mill. kroner i økte kostnader til lønns- og prisstigning (LPS). Det er også risiko for at reguleringsplanen må endres. Kostnadsreduksjonen for tiltaket er isolert sett beregnet til 33 mill. kroner. Det totale elevtallet på Harriet Backer vgs blir med denne løsningen 724.

Det er per i dag seks videregående skoler i Vestfold som tilbyr TEK, i motsetning til BA som kun tilbys ved tre videregående skoler. KOSTRA tallene viser hvordan et mer konsentrert tilbud som BA, gir et lavere kostnadsnivå. En spredning av tilbud gir økte kostnader knyttet til vedlikehold, innkjøp av utstyr mm.

Samarbeid med næringslivet innen opplæring av TEK

TEK-miljøet i Horten har tatt initiativ til dialog med Vestfold fylkeskommune om alternative modeller for opplæring innen teknologi- og industrifag (TEK). Som en del av dette arbeidet er det sett på erfaringene fra K-Tech i Kongsberg, der elevene gjennomfører Vg1 i ordinær videregående skole, mens opplæringen på Vg2 i automasjon eller industrideknologi i stor grad skjer i samarbeid mellom K-Tech, tilsluttede bedrifter og fylkeskommunen. Modellen viser hvordan et samarbeid mellom skole og næringsliv kan gi tilgang til moderne utstyr, relevant kompetanse og en sterkere kobling mellom opplæring og arbeidsliv. Samtidig bygger modellen på at næringslivet kompletterer den videregående opplæringen, ikke overtar det samlede opplæringsansvaret fra Vg1. Det vurderes derfor ikke som realistisk at en tilsvarende løsning alene kan erstatte TEK-opplæringen for om lag 81 elever fra Horten vgs, som blir behovet hvis elevtallet skal økes fra 47 og til 128 TEK-elever. Selv om et utvidet samarbeid med næringslivet kan redusere behovet for enkelte investeringer i verkstedarealer og bidra til mer arbeidslivsnær opplæring, vil det fortsatt være behov for kapasitet og investeringer ved Horten videregående skole for å ivareta elevgrunnet og fylkeskommunens ansvar for opplæringen. Vestfold fylkeskommune vil derfor arbeide videre med å utforske slike samarbeidsmodeller i dialog med næringslivet, som et supplement til den ordinære skolebaserte opplæringen, men ikke som en erstatning for denne.

6C – TEK på både Harriet Backer og i Horten

En mellomløsning for TEK vil innebære at Horten vgs opprettholder sitt tilbud, og Harriet Backer vgs blir hovedskolen innen TEK. Fylkesdirektøren har tidligere vurdert dette i sak 10/26. Fra fylkesdirektørs vurdering: *den beste løsningen er å ikke videreføre TEK ved Horten vgs fra 2029. Både dagens og forventede elevtall gir begrenset grunnlag for effektiv drift og solide fagmiljøer ved å ha tilbudet på to skoler i nordfylket.*

I samme sak ble det også vurdert å tilby kun Vg1 TEK på Horten vgs. Dette ble ikke anbefalt da det vil gi svak ressursutnyttelse og bryte med ønsket om å kunne tilby elevene sammenhengende opplæring på Vg1 og Vg2.

Dersom antall elevplasser på TEK i nordfylket skal opprettholdes på 128 elevplasser samlet, så vil fordelingen mellom Horten vgs og Harriet Backer vgs bli 48 og 80 elevplasser. Dette vil gi en besparelse i antall kvadratmeter isolert sett på Harriet Backer vgs. Bygningskonseptet for Harriet Backer vgs er utviklet med utgangspunkt i at TEK har hovedsete ved skolen, med verkstedarealer på bakkeplan tilknyttet trafikkarealene i nord. Når antall TEK-klasser reduseres, vil utnyttelsen av de planlagte verkstedene bli lavere. For å oppnå arealreduksjon i det samlede verkstedarealet i bygget må verkstedene planlegges på nytt. Det må vurderes om BA-piloten kan sambruke verkstedarealer med TEK.

Dette alternativet vil imidlertid innebære en omprosjektering, og kan få konsekvenser for bygningskonseptet. Omprosjekteringen medfører sannsynligvis at skolen ikke kan ferdigstilles til skolestart 2029. Hvor lang forsinkelsen blir, må utredes nærmere. En forsinkelse på et halvt år er beregnet å gi om lag 11 mill. kroner i økte kostnader til lønns- og prisstigning (LPS). Det er også risiko for at reguleringsplanen må endres. Kostnadsreduksjonen for tiltaket er isolert sett beregnet til 33 mill. kroner. Det totale elevtallet på Harriet Backer vgs blir med denne løsningen 724.

Det er per i dag seks videregående skoler i Vestfold som tilbyr TEK, i motsetning til BA som kun tilbys ved tre videregående skoler. KOSTRA tallene viser hvordan et mer konsentrert tilbud som BA, gir et lavere kostnadsnivå. En spredning av tilbud gir økte kostnader knyttet til vedlikehold, innkjøp av utstyr mm.

7. Fjerne idrettsfag som tilbud på Harriet Backer vgs

Harriet Backer vgs planlegges med et elevtall på 96 på ID og 288 på ST. Det er ønskelig å opprettholde et tilstrekkelig plassertall på skolen for å håndtere elevmengden i denne delen av fylket. Idrettsfag tilbys pr i dag på Sande, Re og Horten vgs.

Idrettsfag ble lagt til Harriet Backer vgs for å sikre et attraktivt skoletilbud. Det skal fortsatt tilbys et attraktivt skoletilbud selv om antall elevplasser på idrettsfag gjøres om til elevplasser på ST. Det vil jobbes videre med programfagstilbud som sikrer attraktivitet.

I dagens prosjekt er det en flerbrukshall + en ekstra saldel. Ved å ikke tilby idrettsfag kan den ekstra saldelen fjernes, sammen med et garderoberom og lager. Det er også vurdert at styrkerommet på skolen kan fjernes, samt fjerne idrettsflater utendørs. Den samlede kostnadsbesparelsen er beregnet til 51 mill. kroner. Øvrige undervisningsarealer og fellesarealer opprettholdes, men endringen vil føre til en noe høyere utnyttelsesgrad av undervisningsarealene.

Fjerning av styrkerom og utendørs idrettsflater vil redusere mulighetene for variasjon og fleksibilitet i kroppsøvningsundervisningen, som er et fag for alle elever ved skolen. De planlagte uteområdene er også tenkt å legge til rette for fysisk aktivitet i pauser og friminutt, noe som har vært etterspurt av både elever og ansatte. I tillegg er det uttrykt et ønske fra frivillige lag og foreninger om at skolens utearealer skal kunne benyttes som aktivitetsarena også utenfor skoletid. Den isolerte kostnadsbesparelsen ved å redusere styrkerom og utendørs idrettsarealer er beregnet til 17 mill. kroner.

8A. Fjerne BA-pilot fra Harriet Backer vgs

I sak 21/26 ble følgende vedtatt: *Det etableres ikke nye piloter, hvor elevene får opplæring i yrkesfag som ikke tilbys lokalt.* I saken er det redegjort for ulike modeller for opplæring i bedrift, og der konkluderes det med at dagens modeller, ordinært 4-årsløp og de to FOB-modellene (full opplæring i bedrift med fire (FOB) og tre år (FOB1), er tilstrekkelig. Elever som benytter seg av FOB-modellene, men likevel trenger en skoletilhørighet, bør knyttes til en skole som allerede har det aktuelle utdanningsprogrammet og tilhørende fagkompetanse.

Tiltaket innebærer at arealer til BA-piloten fjernes, og elevtallet reduseres med 16. Kostnadsbesparelsen er beregnet til 17 mill. kroner.

Arealene som har vært avsatt til BA-piloten er også planlagt benyttet av elever i arbeidslivstrening. Ved bortfall av BA-piloten må disse funksjonene ivaretas i andre deler av skolebygget. Dette vurderes som gjennomførbart, men reduserer fleksibiliteten i arealdisponeringen. Arealene har også vært planlagt brukt som base for skolens byggedrifter.

Kostnadsbesparelser samlet

Tabellen under lister opp de forskjellige kostnadsbesparelsene som er utredet. Det er delt inn i bygningsmessige kutt, og endringer i studietilbud. Alle besparelser er oppgitt som brutto prosjektkostnad inkludert merverdiavgift og renter, målt i 2026-kroner. Flere av de bygningsmessige tiltakene ble også presentert i sak 82/26 i september.

Alle tiltakene vil kreve omprosjektering. Som det kommer frem av den parallelle statussaken for Harriet Backer videregående skole, medfører dette at forprosjektet tidligst kan legges fram for fylkestinget i første møterunde i 2027. Flere av tiltakene som omtales i denne saken vurderes isolert sett å kunne gjennomføres uten å endre målsettingen om ferdigstilling til skolestart 2029. Samtidig innebærer endringer og omprosjektering på dette stadiet av prosjektet økt risiko for forsinkelser og andre konsekvenser for framdriften.

Tiltakene presenteres enkeltvis i tabellen. Flere av dem er imidlertid helt eller delvis overlappende, og kan derfor ikke uten videre kombineres. Sammensetning av tiltak vurderes under "Fylkesdirektørens vurdering". For å nå den vedtatte kostnadsrammen på 1,1 mrd kroner inkludert merverdiavgift og renter (2026-kroner), må prosjektkostnaden reduseres med 135 mill. kroner.

Tabell 5: Oppsummering av kostnadsbesparende tiltak som er utredet

#	Tiltak	Kostnads- besparelse	Elevtall Harriet Backer
Bygningsmessige tiltak			
1	Kutte tribuner	16 mill. kroner	772
2	Kutt i fellesareal	12 mill. kroner	772
3A	Kutt i miljøkrav, stort	22 mill. kroner	772
3B	Kutt i miljøkrav, mindre	11 mill. kroner	772
4	Kutt i design	17 mill. kroner	772
5	Kutt i materialkvaliteter	7 mill. kroner	772
Endringer i studietilbud			
6A	TEK på Harriet Backer og EL i Horten	34 mill. kroner	740
6B	TEK i Horten og EL på Harriet Backer	77 mill. kroner	740
6C	TEK på både Horten og Harriet Backer	33 mill. kroner	724
7	Fjerne idrettsfag og erstatte med ST	51 mill. kroner	676
8	Fjerne BA-pilot	17 mill. kroner	772

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Besparelsene som er presentert i denne saken er estimert sammen med HENT Entreprenør AS.

Den inngåtte kontrakten med HENT Entreprenør AS vurderes å kunne videreføres ved de kostnadsreduserende tiltakene som er utredet, forutsatt at skolen lokaliseres i Prestegårdsalléen og at prosjektet gjennomføres innen rimelig tid.

Det er knyttet usikkerhet til de anskaffelsesrettslige konsekvensene dersom de sentrale miljøkravene (tilsvarende stort miljøkutt) som lå til grunn for konkurransen og kontraktstildelingen fjernes i sin helhet etter kontraktsinngåelse.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Reduksjon i miljøambisjonene vil påvirke fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål, slik det er beskrevet under saksopplysninger.

Konsekvenser for CRPD

Fylkesdirektøren vurderer at de foreslåtte endringene i tilbudsstrukturen og de bygningsmessige kostnadsreducerende tiltakene ikke medfører endringer i elevenes mulighet for å få oppfylt sine rettigheter etter FN-konvensjonen for mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD). Det legges til grunn at alle elever fortsatt skal ha tilgang til et likeverdig, inkluderende og tilrettelagt opplæringstilbud, uavhengig av skole, utdanningsprogram eller individuelle forutsetninger.

Forslaget innebærer blant annet omdisponering av utdanningstilbud mellom skoler og justering av skolens areal- og funksjonsprogram. Fylkesdirektøren vurderer at disse endringene kan gjennomføres uten at tilgjengeligheten til opplæring svekkes for elever med funksjonsnedsettelse, forutsatt at hensynet til universell utforming, tilgjengelighet og nødvendig individuell tilrettelegging ivaretas i den videre prosjekteringen og gjennomføringen av tiltakene.

Den foreslåtte tilbudsstrukturen opprettholder også tilbudet innen arbeids- og hverdagslivstrening, som er rettighetsstyrt og skal dimensjoneres ut fra elevenes behov. Fylkesdirektøren vurderer derfor at forslagene samlet sett ikke er til hinder for målsettingen om et inkluderende opplæringstilbud med mulighet for deltakelse og mestring for alle elever.

Fylkesdirektørens vurdering

Endret studietilbud for Harriet Backer

Det er tidligere lagt til grunn at prosjektet ikke kan gjennomføres innenfor den økonomiske rammen på 1,1 mrd. kroner dersom det kun gjennomføres bygningsmessige tiltak. Det er derfor nødvendig å vurdere tilbudsstrukturen som en del av den samlede løsningen.

Fylkesdirektøren vurderer at følgende endringer i utdanningstilbudet kan gjennomføres, samtidig som målsettingen om en attraktiv skole med robuste fagmiljøer ivaretas:

- 6A: Flytte all Elektrofag til Horten og redusere med 32 elever på Harriet Backer.
- 7: Endre idrettsfag til studiespesialisering
- 8: Fjerne Bygg- og anleggspiloten og redusere med 16 elever.

Tabell 6: Endret tilbud sett i forhold til tidligere vedtatt tilbud for Harriet Backer

Harriet Backer	BA pilot	ST	ID	EL	TEK	HO	Påbygg	AHT	Totalt elevtall
Endret tilbud	0	384	0	0	128	160	32	20	724

Tidligere vedtatt tilbud	16	288	96	32	128	160	32	20	772
---------------------------------	----	-----	----	----	-----	-----	----	----	-----

Den foreslåtte, justerte tilbudsstrukturen er etter fylkesdirektørs vurdering i tråd med vedtatt prinsipper for skole- og tilbudsstruktur, og vil samtidig gi skolen mulighet for å utvikle et attraktivt programfagstilbud innen studiespesialiserende.

Forslaget imøtekommer arbeidslivets behov for yrkesfagkompetanse og gir robuste fagmiljøer av en størrelse som ivaretar fagvifte også på Vg2-nivå, slik at elevene kan fullføre videregående opplæring på den skolen de begynte på.

Prioritering av bygningsmessige tiltak

De foreslåtte endringene i utdanningstilbudet gir en estimert brutto besparelse på 102 mill. kroner. For å redusere prosjektkostnaden til den vedtatte rammen på 1,1 mrd. kroner er det i tillegg nødvendig med bygningsmessige kostnadsreduksjoner på om lag 33 mill. kroner.

Fylkesdirektøren har lagt vekt på å skjerme tiltak som påvirker skolens pedagogiske funksjon og attraktivitet. Tiltakene er derfor prioritert ut fra en samlet vurdering av kostnadseffekt, konsekvenser for skolens pedagogiske funksjon, konsekvenser for framtidig vedlikehold og konsekvenser for fylkeskommunens vedtatte mål og ambisjoner. For å oppnå en reduksjon på 135 millioner sammenlagt foreslås det at både tiltakspakke 3B, 5 og 1 gjennomføres.

Tabell 7. Prioritert liste over bygningsmessige kostnadsreduksjoner

#	Tiltak	Konsekvensvurdering	Besparelse
3B	Kutt i miljøkrav, mindre	Reduserer måloppnåelsen i vedtatt miljøprogram, men prosjektet vil fortsatt oppfylle sentrale miljøambisjoner gjennom fossilfri byggeplass, solcelleanlegg og miljøtiltak i bygget. Breeam-sertifisering utgår.	11 mill. kroner
5	Kutt i material-kvaliteter	Kan gi økt vedlikeholdsbehov og kortere levetid på enkelte bygningsdeler, men vurderes å ha begrensede konsekvenser for skolens funksjonalitet og opplæringskvalitet	7 mill. kroner
1	Kutte tribuner	Reduserer skolens funksjon som møteplass for lokalsamfunnet og muligheten for arrangementer med publikum, men har begrensede konsekvenser for ordinær undervisning og skoledrift.	16 mill. kroner
4	Kutt i design	Gir et enklere arkitektonisk uttrykk og kan redusere måloppnåelsen knyttet til identitet og attraktivitet. Tiltaket kan innebære risiko for behov for ny reguleringsbehandling.	17 mill. kroner
2	Kutt i fellesarealer	Reduserer kapasiteten i møteplasser og fleksible læringsarealer, med konsekvenser for samarbeid, elevaktivitet, trivsel og skolens samlede attraktivitet.	12 mill. kroner

3A	Kutt i miljøkrav, stort	Gir redusert energiproduksjon, høyere energiforbruk og økte klimagassutslipp i bygge- og driftsfasen.	22 mill. kroner
----	-------------------------	---	-----------------

Prosess videre

Prosjektet skal i omprosjekteringen dokumentere de økonomiske konsekvensene av de vedtatte tiltakene. Oppdatert prosjektøkonomi og bekreftede besparelser legges fram sammen med forprosjektet.

Konklusjon/anbefaling

Det gjøres bygningsmessige endringer knyttet til redusert miljøpakke (alternativ 3B), reduksjon i materialkvaliteter (tiltak 5) og bortfall av tribune med tilhørende publikumsfunksjoner (tiltak 1).

Det gjøres endringer i tilbudet ved Harriet Backer ved å flytte all elektro til Horten vgs og redusere med 32 elever på Harriet Backer vgs (6A), endre elevplasser på idrettsfag til studiespesialisering (7) og fjerne bygg- og anleggspiloten, og dermed redusere med 16 elever. Det vises til de begrunnelser og vurderinger som fremkommer i saksutredningen.

Vedlegg:

Plantegninger

Skolens hjerte 1

Skolens hjerte 2

Løpende kontrakter TEK EL